

คำวินิจฉัย (พิตวา) จุฬาราชมนตรี ที่ 13/2557

เรื่อง สตรีตั้งครรภ์หรือให้นมบุตรที่ถือศีลอด

คำถาม : สตรีตั้งครรภ์หรือให้นมบุตร มีข้อผ่อนผันตามหลักการศาสนาให้ไม่ต้องถือศีลอดหรือไม่? และหากสตรีดังกล่าวไม่ถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอน จำเป็นจะต้องถือศีลอดชดใช้ในภายหลังหรือไม่ ?

คำวินิจฉัย

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيدنا محمد وعلى آله وصحابه أجمعين ... وبعد :

กรณีของสตรีที่ตั้งครรภ์หรือสตรีที่ให้นมบุตรนั้น อนุญาตให้นางไม่ต้องถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอนได้ตามหลักการของศาสนา เมื่อนางเกรงว่าการถือศีลอดจะเป็นอันตรายต่อตัวเองหรือเป็นอันตรายต่อบุตรในครรภ์ หรือบุตรที่นางให้นม ไม่ว่าจะเด็กทารกนั้นจะเป็นบุตรของนางเองหรือไม่ก็ตาม และไม่ว่าสตรีที่ให้นมนั้นจะเป็นแม่ของทารกเองหรือเป็นแม่นมที่ถูกจ้างก็ตาม และความห่วงเกรงนั้นคือความห่วงเกรงที่จะส่งผลกระทบต่อความบกพร่องทางสมองหรือการเสียชีวิตหรือการเจ็บป่วยของนางและหรือทารก โดยค่อนข้างมั่นใจด้วยประสบการณ์ว่าจะเกิดสิ่งที่ห่วงเกรงนั้นหรือเป็นคำแนะนำของแพทย์ผู้ชำนาญการที่เชื่อถือได้ ส่วนในกรณีของสตรีที่ตั้งครรภ์หรือสตรีที่ให้นมบุตรมั่นใจว่า หากนางถือศีลอดจะเกิดอันตรายต่อตัวเอง หรือต่อบุตรของนาง ก็ถือว่าการถือศีลอดนั้นเป็นที่ต้องห้ามสำหรับนาง

ในกรณีที่สตรีซึ่งตั้งครรภ์หรือสตรีที่ให้นมบุตรงดเว้นการถือศีลอด ก็จำเป็นที่นางจะต้องถือศีลอดชดใช้ในภายหลัง โดยไม่ต้องจ่ายฟิเดยะฮ์ (ค่าปรับ) ตามทัศนะของนักวิชาการสังกัดมัชฮับอัล-ฮะนะฟี และจะต้องถือศีลอดชดใช้พร้อมกับการจ่ายฟิเดยะฮ์ หากนางงดเว้นการถือศีลอดเนื่องจากเกรงว่าจะเกิดอันตรายต่อบุตรในครรภ์ หรือบุตรที่นางให้นมตามทัศนะของนักวิชาการสังกัดมัชฮับอัช-ชาฟีอีและอัล-ฮัมบะลีฮ์ ส่วนทัศนะของนักวิชาการสังกัดมัชฮับอัล-มาลิกีย์นั้น สตรีที่ให้นมบุตรซึ่งงดเว้นการถือศีลอดจำต้องถือศีลอดชดใช้พร้อมกับการจ่ายฟิเดยะฮ์ ส่วนกรณีของสตรีที่ตั้งครรภ์ซึ่งงดเว้นการถือศีลอดนั้นให้ถือศีลอดชดใช้เพียงอย่างเดียวโดยไม่จำเป็นต้องจ่าย

พิตยะฮ์แต่อย่างไร (1)

พิจารณาแล้ว จึงวินิจฉัยว่า สตรีที่ตั้งครรภ์หรือให้นมบุตรนั้นอนุญาตให้นางงดเว้นการถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอน เนื่องจากเกรงว่าจะเกิดอันตรายต่อตัวนาง และจำเป็นที่นางจะต้องถือศีลอดชดใช้ในภายหลังโดยการเห็นพ้องของปวงปราชญ์ แต่ถ้าหากนางงดเว้นการถือศีลอดเนื่องจากเกรงว่าจะเกิดอันตรายต่อบุตรของนางในครรภ์หรือทารกที่นางให้นม ก็จำเป็นที่นางจะต้องถือศีลอดชดใช้พร้อมกับการจ่ายพิตยะฮ์ (2) พิตยะฮ์ คือการจ่ายอาหารหลักของผู้คนในท้องถิ่นนั้นๆ เป็นทานแก่ผู้ยากจนจำนวนหนึ่งมุดด์ (ประมาณ 600 กรัม) ตามจำนวนวันที่ถือศีลอดชดใช้ (3)

والله اعلم بالصواب

อาซิส พิทักษ์คุมพล

จุฬาราชมนตรี

(1) อัล-ฟิกฮุลอิสลามีย์ ว่า อะดิลละตุฮฺ; ดร.วะฮ์บะฮ์ อัล-ฮุซัยลีย์ : 2/646-647

(2) อ่างแล้ว : 2/688

(3) อัล-ฟิกฮุลมันฮะญีย์ : 2/92